

Pomembna vloga

► Dejan Rengeo:

»Konoplja ima izjemno široko uporabnost v prehrani, graditeljstvu, oblačilni industriji, kozmetiki.«

► Tanja Bagar:

»Zdi se, da so kanabinoidi za nas pomembnejši od vitaminov, a ne gre pričakovati, da bi jih kupovali kar v trgovinah.«

► Željko Perdija:

»Konopljo so poznali tisoč let, zdaj pa se okoli nje ustvarjata prohibicija in strah, čeprav ni nihče umrl zaradi preveč kanabinoidov, zaradi preveč zdravil pa že.«

KONOPLJA IN ZDRAVNIKI: PRIMUM NON NOCERE, NE ŠKODUJ!

»Bolje nelegalno živ kot legalno mrtev«

Tudi pri nas si bolniki vse pogostejše skušajo ob uradni medicini pomagati še s pomočjo preparatov iz konoplje, ki pa v Sloveniji niso legalni – Povpraševanje raste, nujna bo pametna regulativa za pripravke s kanabinoidi – Od 15 pripravkov s svetovnega spleta je le eden ustrezen

Milena Dora

Zlasti v zadnjih dveh letih se tudi v Sloveniji veliko govori o uporabi konoplje v medicinske namene. »Več v javnosti kot med zdravniki,« meni **Željko Perdija**, dr. med., ki bolnikom priporoči tudi jemanje pripravkov iz konoplje. Vendar jih lahko legalno dobijo le v tujini. Zaradi kanabinoidov (s kratico imenovani CBD) iz konoplje so se v Ameriki bolniki z družinami začeli množično seliti v katero od 39 zveznih držav, kjer je uporaba izvlečkov konoplje za medicinske namene dovoljena. Pobudnica tega je bila **Liz Gorman**, mama bolne **Maddie**, ki je doživljala tudi po sto epileptičnih napadov na dan in je preskusila že številna zdravila s hudimi stranskimi učinki.

Čez mejo se da

Tudi pri nas si bolniki vse pogostejše skušajo ob uradni medicini pomagati še s pomočjo preparatov iz konoplje, ki pa pri nas niso legalni. »Bolje nelegalno živ kot legalno mrtev,« pravijo ob tem prizadeti bolniki in starši bolnih otrok. »Konoplja oziroma njene učinkovine imajo zelo širok spekter medicinske uporabe. Najdlje se uporablja za lajšanje bolečin, proti epilepsiji, nespečnosti, pomanjkanju teka. V ZDA jo zelo uspešno uporabljajo pri postravmatskem sindromu in crohnovi bolezni. V Sloveniji je indikacija za uporabo kanabinoidov rakasto obolenje, medtem ko imajo samo nekaj kilometrov čez mejo zdravniki že 15- in večletno prakso, kjer predpisujejo kanabinoide (CBD) tako za nespečnost, tinitus, fibromialgijo ... Pa saj se zdravje ne konča z državno mejo. V Ameriki so se cele družine selile v druge zvezne države, da bi imele legalen dostop do informacij in ustreznih učinkovin iz konoplje,« pripoveduje dr. **Tanja Bagar**, mikrobiologinja in doktorica biomedicinskih znanosti, direktorica ICANNA – Mednarodnega inštituta za kanabinoide, ki zadnja leta raziskuje in predava o endokanabinoidnem sistemu.

Foto: Thinkstock

Zdravnik: Kaj, za vraga, se dogaja?

»Endokanabinoidni sistem, ki ga ljudje dobimo ob rojstvu s svojim popolnim človeškim telesom, ima ves čas funkcijo, da skrbi za naše zdravje. Ko smo lepo sproščeni v savni in nas kdo tudi masira, počiva. Ko pride do infekta, se vključi. Če je stalno v akciji, se izrablja. S CBD dosežemo ponovno ravnovesje v telesu, da se lahko naš endokanabinoidni sistem znova aktivira, ne glede na fizične, kemične ali psihične stimulanse. V tem primeru CBD deluje kot profilaksa. Kadar pa je izčrpanje telesa preveč, zbolijo. Tedaj so potrebni višji odmerki CBD,« pojasni **Željko Perdija**, dr. med., specialist interne

medicine, pulmolog, ki bolnikom ob redni terapiji po poglobljenem pogovoru svetuje uporabo izvlečkov konoplje. »Pred dvema letoma o kanabinoidih nisem vedel nič. Po naključju sem med izobraževanju spoznal Nicolasa Wagenerja iz Luksemburga, ki se že dve desetletji ukvarja s CBD in sodeluje z Američanom dr. Curtneyjem Williamom, ki dalj časa predpisuje CBD na recept. Tedaj sem prijatelji z močno napredovalim rakom dojel z zasevki v drugih organih svetoval podporno terapijo z ekstraktom konoplje Canaflor (zdaj CCW2) z 18-odstotnim CBD in manj kot 0,3 odstotka THC. Čez nekaj tednov mi je njen mož poročal, kako zelo se je njeno zdravje

izboljšalo, dobila je apetit, bolje je prenašala kemoterapije, imela več energije, manj infektov. Še sam sem se vprašal, kaj se dogaja. Potem sem se vrgel v literaturo. Pozitivnih zgodb pa je bilo vse več. Začeli so jemati po 40 miligramov na dan v štirih odmerkih. (V eni kapljici 18-odstotnega ekstrakta je 6,3 mg CBD). In nato prilagajali doziranje glede na odziv lastnega endokanabinoidnega sistema. Tudi pričevanja o kroničnih boleznih, ki so jih pozdravili, so se vrstila. Pri nas se teh pripravkov uradno ne da dobiti, lahko jih v Avstriji, na Danskem, Nizozemskem ali v Luksemburgu. Nimam slabe vesti. Če eni zdravniki slišijo, da je bolnik uporabil konopljo, mu rečejo, da naj potem ne hodi k njim. Držim se načela, ki so ga vcepili vsem zdravnikom: Ne škoduj! Predpisujem uradna zdravila. Ob tem pa ljudem, ki bi jim utegnili pomagati, svetujem tudi uporabo CBD. Gre nam za boljša življenja in izboljšanje stanj, ki jih z zdravili ne dosežemo.«

Črni trg in sintetični CBD na beli recept

»Pa saj so CBD tudi v ameriškem slamniku, a ga nihče ni inkriminiral in ga množično uporabljajo za krepitev imunskega sistema,« se vključi dr. Bagarjeva. »Žal pri nas vlada zmeda in ob skokovitem porastu povpraševanja po pripravkih iz konoplje cveti črni trg. Pred časom smo analizirali 15 produktov s CBD s črnega trga, a je le eden ustrezen deklariranemu. Žal kupec ne ve, kaj dobi, kaj so zmešali, ali so tam ostanki pesticidov, glivic, težkih kovin. Ni jasno, kako naj kupljeno dozirajo. Zato se nam zdi pomembno izobraževati javnost in prepričati državo, da uredi zakonodajo, uvede nadzor in omogoči raziskave.«

Tudi zdravniki večinoma niso seznanjeni z možnostmi zdravljenja s CBD in zato pacienti nimajo ustreznega sogovornika. »Če se lahko na beli recept predpisujejo sintetični kanabinoidi (THC, CBD), ni razloga, da se ne bi tudi naravni pripravki, ki so bolj učinkoviti in varni. Pri naravnih je nekoliko večja težava standardizacija, vendar to še zdaleč ni prepreka in relativno enostavne rešitve odtehtajo kakovostnejše zdravljenje. Pomenljivo je, da se je gonja proti konoplji začela zaradi psihoaktivnega THC, zdaj pa je sintetični THC dovoljen v medicini, čeprav je neprimerljivo nevarnejši za zdravje. V naravnem pripravku pa CBD zmanjšuje psihoaktivnost THC in je v tem smislu 'varovalo', poleg tega pa en drugemu dajeja večji zdravilni učinek. Zelo lepo je to povzel prim. mag. Dušan Nolim, ki je dejal, da je sintetični THC kot dirkalnik brez zavor. Tudi organizacija Doctors for Cannabis Regulation v svoji deklaraciji izpostavlja, da je prohibicija konoplje pripeljala do širjenja uporabe bolj nevarnih sintetičnih kanabinoidov.«

Pravica do izbire

»Popolnoma se strinjam s prof. dr. Neubauerjem, da ima vsak pravico do izbire, s čim se bo zdravil, in državne meje tu ne smejo biti glavno merilo,« razmišlja dr. Bagarjeva. »Tudi veliko tistih, ki jim zdravnik predpiše (sintetični) THC ali CBD, bolj zaupa naravnim pripravkom. Srčno si želim, da bodo to prepoznali tudi pristojni in poleg sintetičnih kanabinoidov omogočili uporabo varnih, preverjenih, neoporečnih in standardiziranih konopljinih pripravkov s primernimi razmerji poglavitnih kanabinoidov. Predhodno pa seveda edukacijo zdravnikov in drugega strokovnega kadra, ker je trenutno tako, da velikokrat pacienti vedo bistveno več o tem kot pa njihovi lečeči zdravniki.«

Dejan Rengeo, eden prvih kmetov, ki je na svoji njivi posejal industrijsko konopljo, je ob 20. obletnici, ko so mu jo policisti poželi, organiziral prvi Rengeov kongres o konoplji. »Danes konopljo v Sloveniji prideluje 550 pridelovalcev na okoli 500 hektarov površin. Nekateri imajo pet arov, največji tudi čez 40 hektarov. Prodajajo jo za seme, moko, olje, nekateri povprašujejo po cvetovih za čaje in vršičkih za sir. Kobariška mlekarna je dobila nagrado za inovativnost za sir s konopljinimi vršički.« ■

Zaradi kanabinoidov iz konoplje so se v Ameriki bolniki z družinami začeli množično seliti v katero od 39 zveznih držav, kjer je uporaba izvlečkov konoplje za medicinske namene dovoljena. Pobudnica tega je bila Liz Gorman, mama bolne Maddie, ki je doživljala tudi po sto epileptičnih napadov na dan in je preizkusila že številna zdravila s hudimi stranskimi učinki.